

Küresel piyasalarda büyüme kaygılarıyla risk iştahı zayıf seyrediyor

Küresel piyasalarda risk iştahı dün zayıf seyri sürdürdü. Makroekonomik veri akışı zayıflayan bir tablo çizerken, artan resesyon kaygıları riskli varlıklarda satış baskısının sürmesine yol açtı. ABD’de Mayıs ayı bireysel harcamalar ile gıda ve enerji hariç bireysel harcamalar fiyat endeksi (PCE) beklentilerin altında kaldı. Almanya’da Haziran’da istihdam sürpriz şekilde zayıf bir tablo çizerken, Euro Bölgesi genelinde Mayıs ayı işsizlik oranı geriledi. ABD ve Avrupa’da artan büyüme kaygıları ile güvenli liman arayışı güç kazandı. ABD 10 yıllık tahvilinin faizi 12 baz puan gerileyerek %2,97’den kapandı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksinde %1,2, MSCI dünya hisse senedi endeksinde %1,1 düşüş yaşandı. Dolar gelişmiş diğer ekonomilerin para birimleri karşısında bir miktar gerilerken, gelişmekte olan ekonomilerin para biriminde ayrışma sürdü. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) günlük ham petrol üretimini daha önce açıklanan plan dahilinde 648 bin varil artırırken, Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %1,2 düşüşle günü tamamladı.

Türk finansal varlıklar genel olarak küresel eğilimlerle uyumlu bir seyir izledi. Mayıs ayı verileri küresel enflasyonist etkilerle dış ticaret açığında genişlemenin sürdüğünü teyit ederken, TCMB zorunlu karşılık ve ihbarlı döviz hesaplarına komisyon uygulamasında değişiklik yaptı. Buna göre, Zorunlu Karşılık ve İhbarlı Döviz Mevduat Hesapları’nda uygulanan %1,5 seviyesindeki komisyon oranının %5’e yükseltilmesine karar verdi. Ayrıca, dönüşüm oranı gerçek ve tüzel kişiler için ayrı ayrı %10,00’a ulaşamayan bankalardan iki katı oranında komisyon alınması uygulamasını kaldırdı. Gün içinde Borsa İstanbul 100 ve 30 gösterge endeksleri sırasıyla %0,1 ve %0,2 oranında sınırlı yükselse de TL dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,6 değer kaybetti. Ülke risk primi ve dolar cinsi Eurobond faizi yükselişle kapandı.

Yeni güne küresel piyasalarda risk iştahı, dünden kalan eğilimle zayıf bir başlangıç yaptı. Çin’de özel sektör tarafından hazırlanan satın alma yöneticileri endeksleri (PMI) Haziran’da aktivitenin genişleme bölgesine geçtiğini gösterse de diğer ekonomilerden gelen veriler küresel ekonomideki yavaşlamayı teyit ettiler. Gün içinde jeopolitik gelişmelere dair haberlere ek olarak Euro Bölgesi

Günlük Değişimler

Dolar/TL	16.69 ▲ 0.3%	BİST 100	2,405 ▲ 0.1%
TR 2Y	24.48 ▼ -4 bp	TR 10Y	19.36 ▼ 0 bp
DXY	104.7 ▼ -0.4%	MSCI Dünya	2,546 ▼ -1.1%
Altın (ons, \$)	1,807 ▼ -0.6%	ABD 10Y	2.97 ▼ -12 bp
Brent (varil, \$)	114.8 ▼ -1.2%	Karbon (ton, €)	90.2 ▲ 2.0%

Not: Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarını baz almaktadır.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0.3%
Dolar/Rus Rublesi	5.0%
Dolar/Brezilya Reali	1.4%
İngiliz Sterlini/Dolar	0.4%
Euro/Dolar	0.4%
Dolar/Güney Afrika Randı	0.3%
Dolar/Meksika Pesosu	-0.1%
Dolar Endeksi	-0.4%
JP Morgan GÖÜ Endeksi	-0.4%
Dolar/Japon Yeni	-0.6%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	0.0%
MSCI Kuzey Amerika	-1.0%
MSCI Dünya	-1.1%
MSCI Asya Pasifik	-1.2%
MSCI GÖÜ	-1.2%
MSCI Latin Amerika	-1.3%
MSCI Avrupa	-1.7%
MSCI GÖÜ Avrupa	-2.0%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
	Küresel İmalat PMI’lar	Haziran		

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Haziran ayı öncü enflasyon hesaplaması ve ABD Haziran ayı ISM imalat sanayi aktivite verileri açıklanacak. Yurtiçinde Haziran ayı imalat sanayi PMI ve İTO İstanbul tüketici fiyatları istatistiklerini yayınlayacakken, Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere yönelik haber akışının önemli olabileceği düşünülüyor.

ABD’de Mayıs ayı bireysel harcamalar ve çekirdek PCE beklentilerin altında kaldı. Mayıs ayında bireysel gelirler aylık bazda %0,5 artarken, harcamalarda artış %0,2 ile tahminlerin yarısı kadar oldu. Aynı zamanda Nisan verileri aşağı yönde revize edildi. Genel PCE Mayıs’ta aylık bazda %0,6 artarken, yıllık enflasyon %6,3’te sabit kaldı. Çekirdek PCE aylık enflasyonu %0,3 ile %0,4 olan beklentilerin altında kalırken, çekirdek PCE yıllık enflasyonu %4,9’dan %4,7’ye indi.

Almanya’da Haziran’da istihdam sürpriz şekilde zayıf bir tablo çizerken, Euro Bölgesi genelinde Mayıs ayı işsizlik oranı geriledi. Haziran’da Almanya’da işsiz sayısı aylık bazda 6 bin kişi azalış beklentilerinin aksine 133 bin kişi artarken, işsizlik oranı %5,0’da sabit kalacağı yönündeki tahminlere rağmen %5,3’e yükseldi. Mayıs ayına ait bölge geneli için işsizlik oranı ise %6,7’den %6,6’ya düştü.

Küresel enflasyonist etkilerle dış ticaret açığında genişleme Mayıs’ta sürdü. Mayıs ayında ihracat yıllık bazda %15,3 artışla 19,0 milyar dolar oldu. Aynı dönemde ithalat %43,5 artarak 29,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler de bu eğilimi teyit etti. Söz konusu dönemde aylık bazda ihracat %7,6 azalırken, ithalat %4,6 artış kaydetti. Geçen yıl Mayıs’ta %79,8 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2022’nin aynı ayında %64,2’ye geriledi. Dış ticaret açığı ise 1,8 milyar dolardan 10,6 milyar dolara yükseldi. Bu dönemde hem ham petrol fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle genişleyen enerji açığı hem de enerji dışı dengedeki yüksek tutarlı açık toplam dış ticaret açığındaki artışta rol aldı. Altın ve enerji hariç çekirdek ihracat %13,2 artarken, çekirdek ithalatta artış %22,5 oldu. Geçen yıl Mayıs’ta 1,8 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek dış ticaret açığı 2022’nin aynı ayında 3,7 milyar dolara çıktı. Gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracat Mayıs’ta bir miktar hız kazansa da gelişmiş ekonomilerde ivme kaybı yaşandı. Ara malı ithalatındaki hızlanmaya ek olarak tüketim malı ithalatında da canlanma gözlemlendi. Bu sonuçlarla 2022 Ocak-Mayıs döneminde ihracat 2021’in aynı dönemine göre %20,4 artarken, ithalatta artış %40,8 oldu. Dış ticaret açığı ise geçen yılın aynı dönemindeki 18,3 milyar dolardan 2022’de 43,2 milyar dolara yükseldi.

TCMB 23 Haziran tarihli Para Politikası Kurulu (PPK) toplantı özetlerini yayınladı. Özette TCMB, para politikasında liralasma odaklı bir yaklaşımın sergilenmeye devam edileceğini belirtirken, kredilerin büyüme hızı ve erişilen finansman kaynaklarının amacına uygun şekilde iktisadi faaliyet ile buluşmasının yakından takip edildiğini hatırlattı. Güçlendirdiği makroihtiyati politika setini kararlılıkla uygulayarak gerekmesi durumunda ilave tedbirleri uygulamaya alacağına altını çizdi. Enflasyonda gözlenen yükselişte; jeopolitik gelişmelerin yol açtığı enerji maliyeti artışlarının, ekonomik temellerden uzak fiyatlamaya oluşumlarının geçici etkilerinin, küresel enerji, gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki artışların oluşturduğu güçlü negatif arz şoklarının etkili olmaya devam ettiğini belirtti. Para politikası duruşunun; enflasyon görünümüne yönelik risklerin kaynağına, kalıcılığına ve para politikası ile ne ölçüde kontrol altına alınabileceğine dair değerlendirmeler dikkate alınarak, temkinli bir yaklaşımla sürdürülebilir fiyat istikrarı hedefine ulaşılması odağında belirleneceğini ifade etti. Son olarak, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda enflasyonda kalıcı düşüşe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli %5 hedefine ulaşuncaya kadar elindeki tüm araçları liralasma stratejisi çerçevesinde kararlılıkla kullanmaya devam edeceğini yineledi.

Mayıs ayında Hizmet Üretici Fiyat Endeksi aylık %6,9 artarken, yıllık bazda %90 yükseldi. Bir önceki yılın aynı ayına göre, ulaştırma ve depolama hizmetlerinde %109,5, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde %79,6, bilgi ve iletişim hizmetlerinde %45,4, gayrimenkul hizmetlerinde %259,0, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde %47,3, idari ve destek hizmetlerde ise %64,17 artış gerçekleşti.

Şirket ve Sektör Haberleri

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Koroplast halka arzını onayladı. Şirket halka arz ile 150 milyon TL olan sermayesini, bedelli olarak 24,6 milyon TL artırarak, 174,6 milyon TL'ye çıkaracak. Ayrıca mevcut ortaklara ait 42,2 milyon TL nominal değerli paylar satışa sunulacak. Fazla talep gelmesi halinde 11,7 milyon TL nominal değerli paylar da satışa konu edilecek. Koroplast halka arzında 1 TL nominal bedelli paylar 4,68 TL sabit fiyat üzerinden satışa sunulacak.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) hububat alım fiyatlarını yukarı yönlü revize etti. TMO buğday alım fiyatını 400 TL, arpa alım fiyatını da 200 TL artırdığını açıkladı. Tarım Bakanlığında yapılan açıklamada, hasatın yağış rejimindeki kaymalar sebebiyle birçok bölgede normaline göre yaklaşık 2-3 hafta ötelenildiği ve "Hububat Alım Primlerinin" Temmuz ayından itibaren ödenmesine karar verildiği ifade edildi. Bakanlık tarafından ton başına buğday için 1.000 TL, arpa için ise 500 TL/Ton olarak ödenecek.

Türkiye Otelciler Birliği (TÜROB) Başkanı Müberra Eresin, turizm verilerine ilişkin açıklamalarda bulundu. Eresin, ülke genelinde Mayıs 2022 otel doluluklarının %70,3 olarak kapandığını, Mayıs 2019'da bu oranın %54,6 olduğunu belirtti. Oda fiyatlarında da sevindirici gelişmeler olduğunu söyleyen Eresin, günlük satılan oda bedelinin Mayıs 2019'da 68,5 euro olduğunu, bu rakamın 2022'nin aynı döneminde 103,9 euroya çıktığını ifade etti. Eresin, yılın ikinci yarısıyla birlikte talepte artışın devam ettiğini söyledi ve 2022'nin 2021'den çok daha iyi olacağını gördüklerini, 2019 rakamlarını yakalama ihtimalinin çok yüksek olduğunu belirtti.

Elektrik ve doğal gaz tarifelerinde değişiklik olmadı. Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.'nin (BOTAŞ) internet sitesinde yayımlanan Temmuz ayına ilişkin tarife tablosuna göre, BOTAŞ'ın konut tüketicileri için doğal gaz dağıtım şirketlerine Temmuz ayında uygulayacağı satış fiyatı 1.000 metreküp doğal gaz için 3.264 TL'de, sanayi abonelerinin tarifesi 10.416 TL'de ve elektrik üretim amaçlı tarife 12.500 TL'de sabit kaldı. Beklenti artış olması yönünde idi. Bununla birlikte, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından yayımlanan elektrik tarifelerine göre, güncel elektrik tarifelerinde aydınlatma giderleri hariç bir güncelleme yapılmadı.

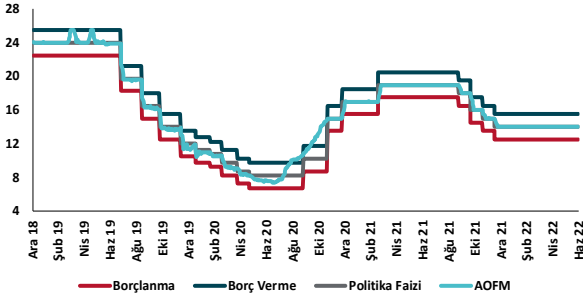
Depolamalı rüzgâr ve/veya güneş enerjisi santrali yatırımları yarışmasız lisans sağlayabilecek. Elektrik depolama tesisi kurmayı taahhüt eden şirketlere, yarışmasız şekilde rüzgâr ve/veya güneş enerjisi santrali önlisansı sağlanabilmesi için kanun teklifi 28 Haziran tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunuldu. Teklife göre bu santraller aynı zamanda Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması'ndan (YEKDEM) yararlanabilecek. Bununla birlikte, kısmen veya tamamen devrede olan elektrik santrallerine, depolama yatırımları ilave edilmesi halinde bu santrallere kuracakları depolama tesisinin gücüne kadar kapasite artış izni verilebilecek.

Konutlarda ısı yalıtımı projesi başladı. Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, konut başına 50 bin TL'ye kadar finansman imkânı sağlayan, 60 ay vadeli, %0,99 faizli 'Konutlarda Isı Yalıtım Projesinin' başladığını bildirdi. Finansman imkânı Ziraat Katılım, Ziraat Bankası, VakıfBank ve Halkbank tarafından kullanılacak.

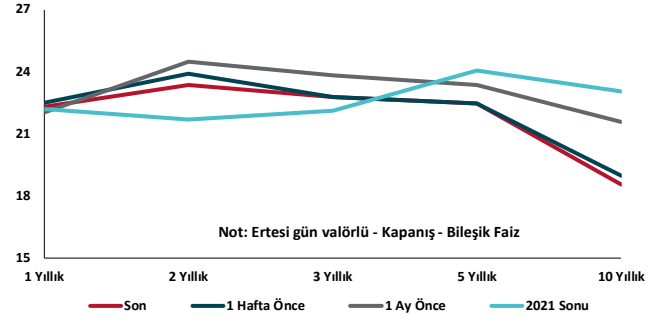
Alman otomotiv üreticisi Audi, yaklaşık 4,5 milyar dolar yatırımla Çin'de elektrikli araç fabrikası kuruyor. Temeli atılan fabrikanın 2024 yılında tamamlanması öngörülüyor. Fabrikada yılda 150 bin araç üretilmesi planlanıyor.

Financial Times'ın Refinitiv verilerine dayandırdığı haberine göre, küresel birleşme ve satın alma işlemleri hacmi yılın ilk yarısında 2 trilyon dolar oldu. Söz konusu dönemde enflasyon, yükselen faizler ve Ukrayna'daki çatışmalar gibi unsurlar toplam hacmin yıllık bazda yaklaşık %20 düşmesine yol açtı. Küresel ekonomideki belirsizlik ortamı, tamamen iptal edilen anlaşmaların değerini 286,2 milyar dolara çıkardı.

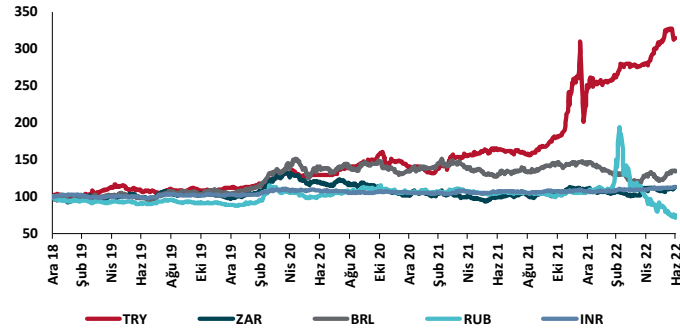
TCMB Faiz Koridoru

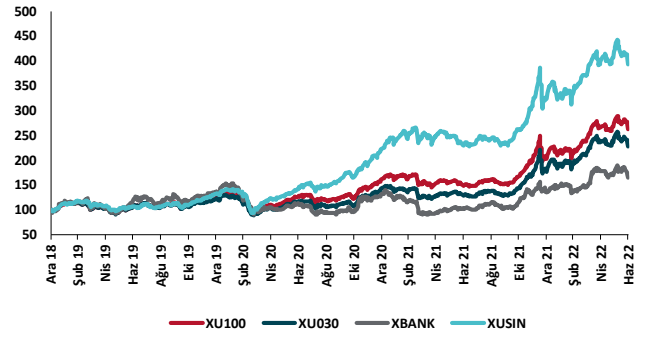
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

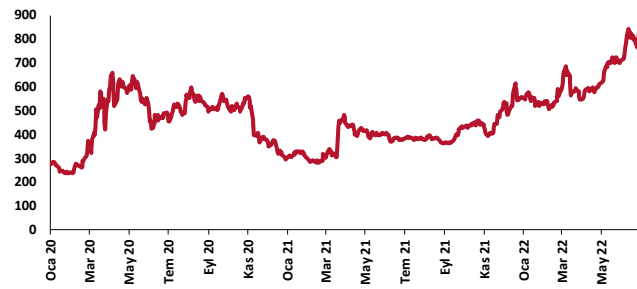
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2018=100)

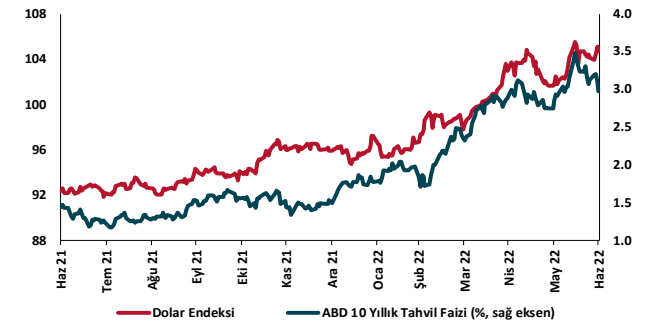
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

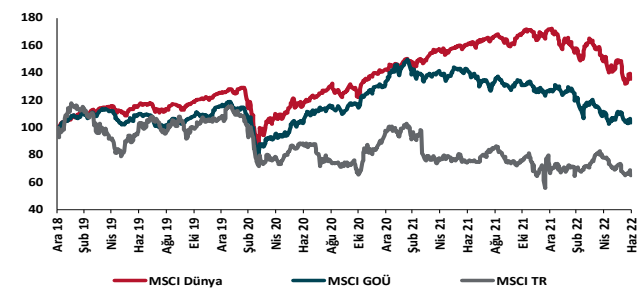
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

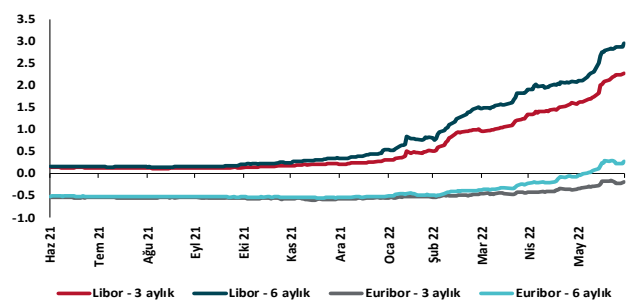
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.